

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ธวัช วิวัฒน์ปฐพี¹

บทนำ

ดนตรีเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ในการแสดงออกทางอารมณ์ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความสุข ความทุกข์ หรือความสำเร็จ จนบางครั้งกลายเป็นสัญลักษณ์ในพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ เช่น พิธีบวงสรวงเทพยดา อารักษ์ หรือรักษาอาการเจ็บป่วยทั้งทางกายและทางจิตโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ ในขณะที่เดียวกันดนตรียังมุ่งเน้นพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด อาจกล่าวได้ว่าดนตรีเป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ที่รับใช้สังคม รวมทั้งพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกโดยใช้ดนตรีเป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนตอบสนองพฤติกรรม นอกจากนี้ดนตรียังช่วยพัฒนาด้านร่างกาย กล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหว ประกอบจังหวะ และอวัยวะส่วนอื่นๆ ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากแก่นแท้ของการเรียนดนตรีอยู่ที่การฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง แม้มีข้อมูลความรู้มากก็มิใช่เครื่องชี้วัดความสำเร็จของการเรียนดนตรี หากไม่ฝึกฝนตนเองให้เกิดการพัฒนา ก็ย่อมประสบความล้มเหลวในการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร มีผลทำให้บทบาทของอาจารย์และผู้เรียนต้องเด่นชัดขึ้นมา เพราะพลังความรู้ สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตคนได้ ทั้งอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนจึงต้องเรียนรู้พัฒนาตนเองไปพร้อมๆ กัน ผู้เรียนอาจเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้มากกว่าผู้สอน และอาจเก่งกว่าผู้สอนก็เป็นได้ หากได้รับการฝึกฝนตนเองเป็นอย่างดี

ดังนั้นบทความนี้จึงมุ่งศึกษาสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาดนตรี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเพราะเป็นการศึกษารอบด้าน ทั้งด้านบริบทแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และด้านผลผลิต ผลการศึกษาจะทำให้ทราบว่า จะจัดการเรียนรู้และบริหารจัดการเรียนรู้ดนตรีอย่างไรจึงถือว่าผู้เรียนประสบผลสำเร็จ และได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้จัดการเรียนรู้อย่างไรจึงจะเสริมสร้างการฝึกทักษะเพื่อเผชิญสถานการณ์ และ

¹ การศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา) และศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปัจจุบันหัวหน้าโปรแกรมวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

การประยุกต์องค์ความรู้มาใช้เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหา ซึ่งผู้สอนต้องสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่าทั้งอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายคุณภาพของผู้เรียนดนตรีได้

จัดการเรียนรู้นดนตรีอย่างไร..

แม้ดนตรีมีความสำคัญและเข้ามาเกี่ยวข้องกับต่อชีวิตคนเราอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่การเรียนดนตรีในสมัยก่อนก็ไม่ได้ได้รับความนิยมมากนัก เนื่องจากค่านิยมดั้งเดิมเกี่ยวกับวิชาดนตรีเป็นอาชีพแต่นักกินรำกิน ไม่มีเกียรติ ไม่มีศักดิ์ศรี เพราะสมัยก่อนคนเล่นดนตรีไม่ใช่เล่นเป็นอาชีพ พวกขุนนางผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีไม่ให้ความสำคัญแก่วิชาดนตรี ดังนั้นดนตรีจึงตกไปอยู่ในความสนใจของชนชั้นต่ำ เนื่องจากไพร่หรือทาสเท่านั้นต้องทำหน้าที่บรรเลงบำเรอให้มีความสุขสำราญแก่เจ้านายสมัยนั้น² กล่าวได้ว่าค่านิยมของคนต่อการเรียนวิชาดนตรีจึงน้อยและถือว่าเป็นวิชาชั้นต่ำไปด้วย นอกจากนั้น

การเรียนดนตรีสมัยนั้นมักไปเรียนตามบ้านครูดนตรี เรียนกันแบบตัวต่อตัว ครูจะสอนอยู่ที่บ้าน ผู้เรียนต้องกินนอนอยู่บ้านครูผู้สอน ซึ่งผู้ปกครองต้องนำบุตรหลานไปฝากเรียนด้วยตนเอง ต้องครบครูดนตรีก่อนจึงจะมีโอกาสได้เรียน ซึ่งเด็กคนนั้นต้องมีใจรักดนตรีและมีหน่วยก้านทางดนตรีพอสมควรครูดนตรีจึงจะรับไว้เป็นศิษย์ ต่อมาเมื่อดนตรีสากลเริ่มเข้ามาและได้รับความนิยมแพร่หลายมีผู้ประสบผลสำเร็จจากการเป็นนักดนตรีหรือเป็นนักร้องมีชื่อเสียงสร้างรายได้อย่างงดงาม และดนตรีสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติ บุคลิก ลักษณะของบุคคลในทางสร้างสรรค์ อีกด้วย³ การเรียนดนตรีไม่ว่าจะเป็นดนตรีแขนงใด ผู้เรียนต้องมีความตั้งใจ และมีความอดทนจึงจะประสบผลสำเร็จ หากไม่ทำจิตใจว่าง หรือคิดฟุ้งซ่านก็ไม่อาจฝึกเล่นดนตรีให้ประสบผลสำเร็จได้

ปัจจุบันแม้ค่านิยมดั้งเดิมเกี่ยวกับดนตรีเปลี่ยนแปลง ไปบ้างแล้ว แต่ผู้เรียนดนตรีก็ยังไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร กระทรวง ศึกษาธิการจึงได้บรรจุวิชาดนตรีไว้ในหลักสูตรทั้งในระบบโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษา ระดับมัธยม จนถึงระดับอุดมศึกษา และนอกระบบโรงเรียนเพื่อเปิดโอกาสให้คนทั่วไปได้ศึกษาเล่าเรียนตามความถนัดและความสนใจทั้งวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่

ดังนั้นดนตรีจึงเป็นได้ทั้งรูปธรรมและนามธรรม ถ้าหากสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจช่วยทำให้เกิดความสมดุลทั้งร่างกายจิตใจ รูปแบบการเรียนการสอน

² มนตรี แยมกลีการ. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีไทย. 2534. หน้า 41 - 42.

³ ธัลน์ สุทธิพงศ์. การศึกษาพฤติกรรมความสนใจของผู้เรียนดนตรีในโรงเรียนเอกชน. 2545. หน้า 1-3.

ที่มีคุณภาพต้องคำนึงถึงบริบทรอบด้านทั้งด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยเฉพาะด้านผลผลิตคือผู้เรียนจะต้องมีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ การเรียนรู้ รวมทั้งวัดผลประเมินผลอย่างรอบด้านทั้งความรู้ เจตคติ ทักษะ และการ แสดงออกอย่างเหมาะสมด้วย

อะไรคือปัญหาความต้องการที่แท้จริง

หากการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตที่ช่วยให้เราสามารถปรับตัวให้เข้ากับ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตหรือสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรผู้ สอนคือกลไกสำคัญที่ผลักดันให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนจึงต้องหายุทธศาสตร์และ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจใฝ่รู้อยู่เสมอ และเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต ด้วยเหตุนี้เองนักจิตวิทยา ครู อาจารย์ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในแวดวงของการศึกษา จึง ให้ความสนใจเรื่องของการเรียนรู้เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะชีวิตความเป็นอยู่และการประพฤติ ปฏิบัติของคนเราจะไปในรูปแบบใด ย่อมขึ้นอยู่กับการเรียนรู้เป็นสำคัญ ความเข้าใจ เรื่อง การเรียนรู้ของมนุษย์จะช่วยให้ นักการศึกษาสามารถพรรณนา อธิบาย ทำนาย และทำยสุด อาจสามารถควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การที่จะหาจุดพัฒนาเพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนสาขาวิชาดนตรีเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จึงต้องทราบว่าจะไรคือความต้องการที่แท้จริง และสภาพการจัดการเรียนการสอนในความคิด เห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนั้นเป็นอย่างไรเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างตรงจุดและสอดคล้อง กับความต้องการดังนั้นก็การวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาดนตรีของ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ปีการศึกษา 2549 จึงเป็นการศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหการจัดการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หน่วยในการวิเคราะห์ได้แก่อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาดนตรีจำนวน 6 คน และนักศึกษาทุกชั้นปี จำนวน 54 คน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาดนตรีด้านบริบทได้แก่ หลักสูตร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมากที่สุด ส่วนจุดหมายของหลักสูตรน้อยที่สุด ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่การมีเอกสารสื่อตำรามากที่สุด ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการ เรียนรู้ที่น้อยที่สุด ด้านกระบวนการได้แก่ การจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ส่วนผู้สอนใช้วิธี การสอนหลากหลายมากที่สุดและด้านผลผลิตได้แก่ผู้เรียนทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยทำให้มี รายได้มีประสบ การณ์มากที่สุด ส่วนการได้รับรู้ความสามารถจากการปฏิบัติเหมาะสมน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าได้ผลโดยรวมทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้านคือ ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีนัยสำคัญ 0.05

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนและต้องการให้ปรับปรุงหลักสูตรวิชาดนตรีเน้นเนื้อหาปฏิบัติ ขาดอาจารย์ชำนาญการดนตรีเฉพาะด้าน ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์แต่ขาดความกระตือรือร้น ทัศนคติเครื่องดนตรี คอมพิวเตอร์ดนตรีในการฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอขาดการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ ดนตรี การวัดและประเมินผลการเรียนไม่ใช้มาตรฐานเดียวกัน อาจารย์มีภาระงานด้านอื่นมาก การจัดสรรงบประมาณมีจำกัด การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารมีผลต่อการเรียนการสอนสาขาวิชาดนตรี

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนะไม่แตกต่างกันในด้านบริบทแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และด้านผลผลิตมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่มีข้อสังเกตว่าในขณะที่ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมการจัดการศึกษาของสาขาวิชาดนตรี แต่กลับพบว่าผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น ไม่รับผิดชอบ และมีปัญหาทั้งหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา เทคนิควิธีการสอน สื่อนวัตกรรม และการวัดผลประเมินผล ทั้ง ๆ ที่ธรรมชาติของการเรียนดนตรีต้องเน้นฝึกทักษะด้วยตนเองจึงจะเกิดความชำนาญ เท่ากับว่าเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่แล้วทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเน้นภาระงานอื่นมากกว่าการเรียน จึงทำให้เกิดอุปสรรคต่อการเรียนอย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญของผู้สอนเกิดจากปัจจัยแวดล้อมรอบด้านที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมของผู้เรียน ผู้สอนก็มีวิธีมีบทบาทหน้าที่แต่เพียงทำการสอนอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่ยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดเนื้อหา กำหนดหลักสูตร วางแผนการสอน เลือกเทคนิควิธีการสอนและจัดกิจกรรมหลากหลาย รวมทั้งจัดประสบการณ์ตรงและแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากมหาวิทยาลัยท้องถิ่นด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน หากผู้สอนขาดความพร้อมในคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งย่อมทำให้เกิดปัญหาตามมาจนกลายเป็นปัญหาต่อเนื่องยากที่จะทำให้การสอนบรรลุจุดหมายหลักสูตรได้ ส่วนปัญหาผู้เรียนคือทำงานล่วงเวลาจนเหนื่อยจากการเรียนจึงทำให้มีผลต่อความเข้าใจใส่ต่อการเรียนเพราะต้องมุงทำมาหากินเลี้ยงชีพขาดความกระตือรือร้นมาเรียนสาย ไม่ขยันฝึกซ้อมส่วนแนวทางแก้ไขคือต้องพิจารณาที่สาเหตุการเกิดปัญหา ไม่ใช่แก้ไขที่ปลายเหตุ แล้วโทษที่ตัวผู้เรียนอย่างเดียว โดยไม่มองว่าแท้จริงแล้วผู้สอนมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตการเรียนรู้ของผู้เรียนและทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพราะหลักสำคัญของการจัดการเรียนสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จึงถือว่าการเรียนรู้อย่างยั่งยืนและบุคลากรมีความสมัครสมานสามัคคีพร้อมเพียงกันหาทางขจัดปัญหาทุกด้านมากกว่าการแสวงหาข้อบกพร่องซึ่งกันและกัน อันนำมาซึ่งความขัดแย้งมากกว่าการสร้างสรรค์และหาประโยชน์อันใดมิได้

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนสาขาวิชาดนตรี

ในขณะที่ทั้งอาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีสะท้อนความต้องการของตนพร้อมทั้งเสนอแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมนี้ ผู้เขียนมีทัศนะว่า บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามบทบาทหน้าที่ต้องตอบสนองความต้องการเพื่อเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนการสอนปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยต้องเริ่มที่ตัวอาจารย์ผู้สอนมีความมุ่งมั่นที่จะพบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียน

ประเด็นต่อมาควรพิจารณาว่าใครควรเป็นผู้มีบทบาทสำคัญนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างมีเป้าหมายและถูกทิศทาง เนื่องจากสาขาวิชาดนตรีมักถูกสังคมคาดหวังว่ามีความสามารถทางดนตรีและต้องการแรงงานด้านการบันเทิงในสถานประกอบการและบริการ แสดงให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่ให้ความเชื่อถือต่อสถาบันการศึกษาของรัฐและต้องการนักแสดงที่มีความชำนาญเชี่ยวชาญในแขนงดนตรี แต่อย่างไรก็ตามหากอาจารย์ผู้สอนยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน แล้วจะไปหวังให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างไร แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องต้องผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่สร้างสรรค์ เมื่อพบปัญหา มิใช่ปล่อยให้ปละยอมให้เป็นภาระของใครคนใดคนหนึ่ง และที่สำคัญผู้บริหารต้องสนับสนุนให้บุคลากรขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดผลดีได้อย่างแท้จริง แต่ผลจากการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหลายปีที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าใครจริงจังต่อการจัดการศึกษา ใครให้ความสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน หากตอบคำถามให้ครอบคลุมและตรงประเด็นแล้วก็ต้องยอมรับว่าทุกคนในสังคมต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ เพราะภารกิจด้านการศึกษา มิใช่จะปล่อยให้ใครก็ได้ครอบงำชะตากรรมของชาติอยู่เพียงผู้เดียว การคิดในเชิงบูรณาการจึงต้องครอบคลุมทุกองค์ภาพ⁴ ซึ่งน่าจะพิจารณาว่าใครบ้างควรมีบทบาทอย่างไร กล่าวได้ว่าผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูลึกหนีไม่พ้นบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารระดับสูงในสถานศึกษา หรือแม้แต่อาจารย์ผู้สอน

⁴ องค์ภาพ (Orgamism) หมายถึงสิ่งมีชีวิตสามารถอยู่ได้อย่างเป็นอิสระ แต่มีส่วนสัมพันธ์กัน เป็นค่าที่ถูกนำไปใช้ในทางสังคมหมายถึงระบบโครงสร้างของสังคมที่มีบทบาทหน้าที่คล้ายสิ่งมีชีวิต เป็นการมองในมิติรอบด้าน มีการใช้คำนี้บ่อยเพื่อบอกถึงทัศนะที่เป็นองค์รวม และบูรณาการกัน ที่ต้องปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ศึกษาเพิ่มเติมใน รุ่งให้เท่าตามให้ทันการเปลี่ยนแปลง 100 คำควรรู้ ของ เสรี พงษ์พิศ กรุงเทพฯ : คลังปัญญา, 2547.

ต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะการพัฒนาตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพ และต้องติดตามลงลึกในรายละเอียดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน หาแนวทางที่เป็นไปได้ สนับสนุนเปิดโอกาสให้ทั้งอาจารย์และนักศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ ผู้บริหารต้องสนับสนุนส่งเสริมทั้งงบประมาณ สร้างขวัญกำลังใจ และเปิดโอกาสได้พัฒนาอย่างเต็มที่ในทุกด้าน ต้องคำนึงเสมอว่าการพัฒนาใดๆ ย่อมไร้ผลหากขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้เรียนต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นการชี้วัดความสำเร็จของการจัดการศึกษาด้วย

บทสรุป

ดังนั้นหากการศึกษาคือเครื่องมือสำหรับเพิ่มพลังศักยภาพของผู้เรียน ผู้มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน เพราะเป็นคนที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ต้องหาทางพัฒนาการเรียนรู้อ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่พึงประสงค์ สะท้อนให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนต้องเปลี่ยนรูปแบบการทำงานทั้งวิธีคิด และวิธีการทำงานให้ได้รับการพัฒนาเต็มความ สามารถไปพร้อมๆ กัน รวมทั้งสร้างโอกาสเลือกทางเดินชีวิตสำหรับตนเอง การพัฒนาผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้สาขาวิชาดนตรีที่ผ่านมามากเป็นการยึดยึดความรู้อให้ผู้เรียนมากกว่าเรียนรู้เข้าใจชีวิตจิตใจของผู้เรียนว่าความจริงเขาต้องการอะไร ผลการวิจัยเรื่องนี้ทำให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นที่แท้จริงในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนซึ่งแตกต่างกันตามสภาพบริบทของแต่ละสถาบันการศึกษา นอกจากนี้ผลของการวิจัยยังเป็นกรณีศึกษาให้เห็นว่าบุคลากรเหล่านี้ควรได้รับการพัฒนาในด้านใด ทำให้เกิดความคุ้มค่ากับทรัพยากรที่ใช้ สามารถลดปัญหาความสูญเปล่าทางการศึกษา และทำให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลได้อย่างแท้จริง พลังขับเคลื่อนสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโลกไร้พรมแดนได้ส่งผลให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ในสังคมเปลี่ยนแปลงไปแน่นอนสิ่งนี้ย่อมเกิดผลกระทบต่อการจัดการศึกษาองค์กรและสถาบันต่างๆ จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ในขณะที่ผู้เรียนในทุกวันนี้ก็แตกต่างกับผู้เรียนในอดีต แม้แต่ผู้สอนในอดีตก็ไม่เหมือนกับผู้สอนในปัจจุบัน ในทำนองเดียวกันผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงจำเป็น ต้องหันกลับมาทบทวนองค์ความรู้และภูมิปัญญาอันใหม่ ตลอดทั้งปัจจัยจากภายในและภายนอกที่มีผลต่อการจัดการศึกษาของไทย คงยังไม่สายเกินไปสำหรับการเริ่มต้นก้าวใหม่ให้ถูกทาง ดีกว่าหลงทางแล้วต้องกลับมาเริ่มต้นใหม่ถึงวันนั้นคงเป็นเรื่องยากที่จะเปลี่ยนแปลงอะไรได้

บรรณานุกรม

- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ธันน์ สุทธิพงศ์. การศึกษาพฤติกรรมการสนใจของผู้เรียนดนตรีในโรงเรียนเอกชน. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- บุญยกาญจน์ ไสภภาพร. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- ปิยพันธ์ แสนทวีสุข. การสร้างคู่มือการสอนปฏิบัติการดนตรีสากลระดับอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- เป็รื่อง กุมุท. “อุปกรณ์การสอน: บุรณาการแห่งการสอน” ศูนย์ศึกษา. 16 (9-10); กันยายน - ตุลาคม, 2513.
- มนตรี แยมกสิกร. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง, 2534.
- วิมลศรี อุปรมัย. ดนตรีในระบบการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2525.
- สุกรี เจริญสุข. ระบบนิ้วของเครื่องเป่า. กรุงเทพฯ: ครูสภา, 2530 .